TALE VIBHAG SHIKSHAN PRASARAK MANDAL'S

D. G. TATKARE ARTS & COMMERCE COLLEGE, TALA

Tal. Tala, Dist. - Raigad - 402 111

QUESTION PAPER

CLASS-M.A	SEM-I	YEAR- 2025
Subject	Political Science	

SR.NO.	SUBJECT	SUBJECT CODE
1	Indian Political System	70721
2	Intrduction to political theory-I	70711
3	Western Political Thinkers	70751
4	Indian Constitution-I	70741
5	Research Methodology	70791
6		

वेळ - २ तास

एकुण गुण: 50

टिप - १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
३. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. १ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.
अ) जागतिकीकरण आणि उदारीकरणअंतर्गत राज्याचे स्वरूप स्पष्ट करा? 10
ब) भारतातील राज्यांच्या निर्मितीचे परीक्षण करा? 10

प्र. २ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.
अ) लोकशाहीत राजकीय पक्षाचा अर्थ आणि भूमिका काय आहे? 10
ब) भारतातील राजकीय पक्षांची मुख्य वैशिष्ट्ये कोणती आहेत? 10

प्र. ३ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.
अ) भारतीय राजकारणाच्या विविध स्तरांवर जातीची भूमिका स्पष्ट करा? 10
ब) भारतातील आदिवासींचा अर्थ आणि वैशिष्ट्ये काय आहेत? 10

प्र. ४ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.
अ) राजकारणात महिलांचा सहभाग वाढवण्याचे कोणते मार्ग आहेत? 10
ब) धर्मनिरपेक्षता या शब्दाची व्याख्या करा आणि त्याच्या विविध आयामांवर चर्चा करा? 10

प्र. 5. टिपा लिहा (कोणत्यही दोन) 05
अ) भा ज पा 05
ब) शिवसेना 05
क) 2019 च्या लोकसभा निवडणुकीचे विश्लेषण करा.

14/1/2025
MA I
Sem I

मराठी भाषांतर

वेळ: २ तास | गुण: ५०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवतात.

Q.1. अ राजकीय सिद्धांताच्या व्याख्या, स्वरूप आणि व्याप्तीची चर्चा करा. 10

किंवा

ब राजकीय सिद्धांताच्या अभ्यासाच्या उदारमतवादी दृष्टिकोनाचे मूल्यमापन करा.

Q.2. अ प्रतिनिधिक लोकशाहीचे प्रकार स्पष्ट करा. 10

किंवा

ब बहुसांस्कृतीकतावाद यावर सविस्तर टीप लिहा.

Q.3. अ आधुनिकतावाद व उत्तर-आधुनिकतावाद या संकल्पनांचे टीकात्मक परीक्षण करा. 10

किंवा

ब राजकीय सिद्धांतातील रचनावाद या संकल्पनेचा आढावा घ्या.

Q.4. अ समकालीन राजकीय सिद्धांतातील संस्कृती आणि धुरीणत्वाचा सहसंबंध अधोरेखित करा. 10

किंवा

ब राजकीय सिद्धांतातील वसाहतवादाची संकल्पना स्पष्ट करा.

Q.5. **टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)** 10

अ स्त्रीवादी दृष्टीकोन

ब सार्वत्रिक नागरिकत्व

क उत्तर रचनावाद

ड उत्तर - आधुनिक काळातील सत्तेची संकल्पना

मराठी रुपांतर

वेळ: २ तास

गुण :- ५०

सुचना:- १.सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२ उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

प्र.1. मॅकेव्हलीच्या आधुनिक राज्य विषयक विचारांचे परीक्षण करा 10

किंवा

ॲरिस्टॉटलच्या राज्य विषयक विचारांचा आढावा घ्या.

प्र.२. रुसोच्या सामुहिक ईहा संकल्पनेचे मूल्यमापन करा 10

किंवा

जॉन लॉक च्या नैसर्गिक हक्क सिद्धांतावर निबंध लिहा.

प्र.३ बेंथाम यांच्या उपयुक्ततावादी विचारांवर निबंध लिहा 10

किंवा

जे एस मिलचे स्वातंत्र्य विषयक विचार स्पष्ट करा

प्र.4. ग्रामसी ने मार्क्सवादास दिलेले योगदान लिहा 10

किंवा

मार्क्सचा ऐतिहासिक भौतिक वाद स्पष्ट करा

प्र.5. टिपा लिहा **(कोणतेही दोन)** 10

1. ग्रीन
2. हॉब्स
3. प्लेटो
4. लेनिन

Done

मराठी रुपांतर

वेळ: १ तास

गुण :- २५

सुचना:- १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

प्र.1. भारतीय राज्यघटनेतील घटना दुरुस्तीची प्रक्रिया स्पष्ट करा 10

किंवा

भारतीय राज्यघटनेतील मूलभूत अधिकार वर्णन करा

प्र.२. भारतीय संघराज्य संदर्भातील समकालीन प्रश्नांची चर्चा करा 10

किंवा

स्वायत्त राज्याची मागणी यावर निबंध लिहा

प्र.3. टिपा लिहा (कोणतेही एक) 05

1. भारतीय संघराज्याची वैशिष्ट्ये

2. राज्याची मार्गदर्शक तत्वे

M.A Sem. I Jan 2025

21/1/2025

मराठी भाषांतर

वेळ: २ तास

गुण: ५०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवतात.

Q.1. संशोधन प्रक्रियेतील महत्वाच्या टप्प्यांचे परीक्षण करा. 10

किंवा

संशोधन प्रक्रियेतील संशोधन समस्या व गृहीतक यांचे महत्व विशद करा.

Q.2. नमुना पद्धतीचे गुण-दोष स्पष्ट करा. 10

किंवा

संशोधन पद्धतीतील संमिश्र पद्धतीची सखोल चर्चा करा.

Q.3. व्यष्टी अध्ययन पद्धतीच्या वैशिष्ट्यांचे चिकित्सक मूल्यमापन करा. 10

किंवा

प्रायोगिक पद्धतीचे प्रकार स्पष्ट करा.

Q.4. दुय्यम माहितीच्या विविध तंत्रांचे वर्णन करा 10

किंवा

संशोधनाच्या विश्वसनीयतेवर परिणाम करणारे घटक विशद करा.

Q.5. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) 10

A शास्त्रीय संशोधन पद्धतीच्या मर्यादा

B प्रश्नावली

C व्यष्टी अध्ययन पद्धतीचे दोष

D प्राथमिक व दुय्यम तंत्रातील फरक